

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 429/2015
11.06.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца М.Ј. из А., чији је пуномоћник М.Д., адвокат из И., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа Ужице, Полицијска станице Ариље, коју заступа Републички јавни правобранилац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2633/13 од 25.09.2013. године, у седници већа одржаној 11.06.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2633/13 од 25.09.2013. године као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2633/13 од 25.09.2013. године у ставу првом изреке и пресуда Основног суда у Пожеги, Судска јединица Ариље у ставу првом и трећем изреке тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име дела неисплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора у периоду од 01.02.2009. године до 31.12.2011. године исплати укупан износ од 7.922,74 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе описане у изреци, као и да му на име дела неисплаћене накнаде зараде за време коришћења плаћеног одсуства у периоду од 01.02.2009. године до 31.12.2011. године исплати износ од 880,00 динара и то за месец фебруар 2010. године са законском затезном каматом почев од 31.03.2010. године до исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги, Судска јединица Ариље П1 79/12 од 10.06.2013. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана је тужена да му на име дела неисплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора у периоду од 01.02.2009. године до 31.12.2011. године исплати износ од 7.922,74 динара са законском затезном каматом ближе описаном у изреци. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име дела неисплаћене накнаде зараде за време коришћења боловања у периоду од 01.02.2009. године до 31.12.2011. године исплати укупан износ од 7.427,00 динара, са законском затезном каматом ближе описаном у изреци. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име дела неисплаћене накнаде зараде за време коришћења плаћеног одсуства у периоду од 01.02.2009. године до 31.12.2011. године исплати износ од 880,00 динара и то за месец фебруар 2010. године са законском затезном каматом почев од 31.03.2010. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.889,16 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2633/13 од 25.09.2013. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу другом и четвртм и у укинута делу враћена првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и предложила да се ревизија сматра изузетно дозвољеном.

Тужилац је одговорио на ревизију тужене.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Р1 116/14 од 20.01.2015. године предложено је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужене у смислу одредбе члана 395. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09), која одредба одговара садржини одредбе члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11) који се у конкретном случају примењује.

Имајући у виду да се решењем апелационог суда указује на различиту судску праксу у истој правној ствари изражену у одлукама које је тужена доставила уз ревизију, то су и по оцени Врховног касационог суда у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној, а ради уједначавања судске праксе.

Одлучујући о ревизији тужене на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11) Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на које ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу који је запослен код тужене, као вођа Сектора у Полицијској станици у Ариљу, је за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства, у периоду опредељеном тужбеним захтевом, мање исплаћена накнада зараде у износу утврђеном на основу налаза и мишљења судског вештака који износ представља вредност потраживања у овој правној ствари.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да тужиоцу сагласно члану 32. Закона о платама државним службеницима и намештеницима за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства припада право на накнаду плате обрачунате у истом износу као да је радио из којих разлога је тужбени захтев тужиоца усвојен.

Према налажењу Врховног касационог суда основано се ревизијом тужене указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 146. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр.101/05 и 63/09), који је био на снази у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде, прописано је да полицијски службеници и други запослени у министарству имају право на плату која се састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатог коефицијента у односу на звање, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност посла. Висину коефицијента из става 1. овог члана утврђује министар – актом о платама запослених у министарству, уз сагласност Владе (члан 146. став 3. истог закона). Због посебних услова рада, опасности за живот и здравље, одговорности, тежине и природе посла, рада на дан празника који је нерадан, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурстава, приправности и других видова нередовности у раду, чланом 147. став 1. истог закона прописано је да се запосленима у министарству могу утврдити коефицијенти за обрачун плате који су од 30 до 50 % номинално већи од коефицијента за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената из члана 146. став 1. овог закона.

На основу овлашћења из члана 146. став 3. Закона о полицији, министар је 26.06.2006. године донео Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, којим је утврђена висина коефицијента (из

члана 146. став 1. и члана 147. став 1. истог закона). Међутим, применом одредбе члана 9. став 1. овог Правилника запосленима у МУП-у припада и стимулативна накнада у висини од 10 % на плату за време проведеног на раду, као и у току привремене неспособности проузроковане повредом која је наступила у вршењу или поводом вршења службе. Ставом 2. истог члана право запослених на стимулативну накнаду искључено је за време одсуства са рада који нису обухваћени ставом 1. овог члана као и у случају искључења запосленог из службе за време док траје искључење.

Из наведеног произилази да (у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде) плата запослених у МУП-у представља износ добијен множењем основице – коју утврђује Влада РС са коефицијентом – основним и додатним – који утврђује министар (члан 146. став 1. и члан 147. став 1. Закона о полицији) уз увећање од 0,4 % за сваку навршену годину радног стажа (члан 146. став 2. истог закона). Овако добијен износ плате запослених код тужене представља уједно и накнаду плате на коју запослени имају право за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова из 2006. године прави разлику између коефицијента (основног и додатног) и стимулативне накнаде предвиђене чланом 9. Правилника који представља посебан вид накнаде на коју запослени имају право само за време проведено на раду и време привремене спречености за рад проузроковане повредом у вршењу или поводом вршења службе. У осталим случајевима одсуство са рада, где спада и период коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства, запосленима право на ову накнаду не припада (члан 9. став 2. Правилника), што тужбени захтев у овој правној ствари чини неоснованим, иако је тужиоцу признато право на стимулативну накнаду у висини од 10 % плате применом одредбе члана 9. Правилника.

Приликом одлучивања Врховни касациони суд је имао у виду да је одредбом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника предвиђено право на накнаду за време годишњег одмора и плаћеног одсуства обрачунату у истом износу као да је запослени радио, али налази да у конкретном случају нема места примени наведене одредбе.

Наиме, запосленима у МУП-у плате су уређене Правилником о платама запослених у Министарствима унутрашњих послова којим су утврђени основни и додатни коефицијенти, при чему су основни коефицијенти разврстани у 33 платна разреда, према пословима радног места, док су додатни коефицијенти утврђени према статусу полицијских службеника. Запосленима је Правилником због рада под посебним условима признат и додатак на плату у висини од 0,1 % за сваку пуну годину пензијског стажа (независно од увећања 0,4 % признатог Законом о полицији). За разлику од овог Правилника Законом о платама државних службеника и намештеника утврђено је 13 платних група (пет за

положајна и осам за извршилачка места), а у оквиру сваке платне групе одређено је осам платних разреда. Овај закон посебним одредбама (чланом 24. до 31. Закона) и на другачији начин у односу на Правилник тужене регулише и додаток на основну плату државних службеника – за рад ноћу, за рад на дан празника који није радни дан, за прековремени рад, оптерећеност на раду и за приправност, о чему се одлучује посебним решењем.

Имајући у виду да се запосленима код тужене плата обрачунава применом основног и додатног коефицијента одређених Правилником, који су утврђени на потпуно другачији начин у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, а посебно да је Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, на основу кога запослени код тужене остварују право на стимулативну накнаду, донет у спровођењу Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр.101/05 и 63/09 који је био на снази у време доношења Правилника), произилази да Правилник не представља подзаконски акт у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, на који се тужилац и нижестепени судови позивају, због чега у конкретном случају нема места примени одредаба Закона о платама државних службеника и намештеника приликом обрачуна накнаде плате за време одсуства са рада – годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Стога се ради оцене основаности тужбеног захтева има применити члан 9. Правилника о платама запослених код тужене у целости, што подразумева примену и става 2. овог члана, којим је искључено право запослених на стимулативну накнаду од 10 % за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Имајући у виду да тужилац у конкретном случају потражује разлику између износа који му је исплаћен за период коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства и износа који би му припао да је исти обрачунат применом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника, односно накнада у висини зараде коју би примио да је радио, а што представља обрачунату стимулативну накнаду од 10 %, то према налажењу Врховног касационог суда тужилац неосновано потражује исплату предметне разлике зараде.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку преиначио нижестепене одлуке и у том делу тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

**Председник већа - судија
Бисерка Живановић,с.р.**